

Institut istoriyi Akademiyi nauk URSS, 1974.- 624 s.

16. Коэффiцiєнт локалiзацiї [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.iteconomic.com/koefficient-lokalizacii.aspx>

Рецензент: Балджи М.Д., д.е.н., професор кафедри економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету.

8.09.2014

УДК 664.6:330.14

Коваленко Лілія

ВПЛИВ РОЗМІРІВ ТА СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Автором проведено аналітичне дослідження сучасного стану підприємств хлібопекарської галузі України, яка має стратегічне значення і входить до складу харчової промисловості. Простежено динаміку обсягів виробництва хліба та хлібобулочних виробів в Україні, виявлено існуючі тенденції. Розглянуто процеси монополізації компаній на ринку: злиття та поглинання.

Проведена оцінка ефективності фінансової діяльності за звітністю дванадцяти середніх підприємств хлібопекарської промисловості Одеської області. Виявлено вплив розмірів та структури капіталу на фінансові результати діяльності підприємств. Також, на основі групування підприємств за розмірами капіталу виявлено недоліки у фінансовій політиці щодо формування структури капіталу та простежено її вплив на показники ефективності та платоспроможності, а також надано пропозиції щодо поліпшення фінансово-господарської діяльності.

Ключові слова: фінансова діяльність, структура капіталу, фінансова політика.

Коваленко Лілія

ВЛИЯНИЕ РАЗМЕРОВ И СТРУКТУРЫ КАПИТАЛА НА ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ХЛЕБОПЕКАРСКОЙ ОТРАСЛИ

Автором проведено аналітичне дослідження сучасного стану підприємств хлібобулочної промисловості України,

которая имеет стратегическое значение и входит в состав пищевой промышленности. Прослежена динамика объемов производства хлеба и хлебобулочных изделий на Украине, выявлены существующие тенденции. Рассмотрены процессы монополизации компаний на рынке: слияние и поглощение.

Проведенная оценка эффективности финансовой деятельности по данным отчетности двенадцати средних предприятий хлебобулочной промышленности Одесской области. Выявлено влияние размеров и структуры капитала на финансовые результаты деятельности предприятий. Также, на основе группировки предприятий по размерам капитала выявлены недостатки в финансовой политике относительно формирования структуры капитала и прослежено ее влияние на показатели эффективности и платежеспособности, а также предоставлены предложения относительно улучшения финансово-хозяйственной деятельности.

Ключевые слова: финансовая деятельность, структура капитала, финансовая политика.

Kovaltnko Liliya

INFLUENCE OF THE SIZE OF CAPITAL STRUCTURE ON THE FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BAKERY INDUSTRY

An author is undertake an analytical research of the current state of enterprises of bakery industry in Ukraine, that has a strategic value and included in the food industry. The dynamics of production of bread and bakegoodss capacity is traced in Ukraine, existent tendencies are educed. The processes of monopolization of companies are considered at the market: mergers and acquisitions.

Evaluated the efficiency of financial activity according to the repiorting of twelve medium-sized enterprises of bakery industry in Odessa region. Influence of sizes and capital structure is educed on the financial results of activity of enterprises. Also, based on the grouping of enterprises by the sizes of capital identified the weaknesses in financial politics in relation to forming of capital structure and its influence is traced on the indexes of efficiency and solvency, and also suggestions are given in relation to the improvement of financially-economic activity.

Keywords: Financial activity, capital structure, financial politics, criteria of estimation, solvency, profitability, financial stability.

Постановка проблеми. Фінансовий аспект діяльності підприємств є однією з найбільш характерних рис економічного життя країн з розвинутою ринковою економікою. Тому зростання ролі механізмів фінансового менеджменту у функціонуванні підприємств в Україні варто розглядати як загальну тенденцію. До того ж складність проблем реалізації продукції вітчизняних підприємств, відсутність доступних кредитних механізмів, велике податкове навантаження є головними факторами посилення важливості своєчасного вирішення фінансових задач.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В сучасних умовах існує нагальна необхідність розробки дієвих заходів щодо поліпшення фінансових результатів діяльності стратегічно важливих підприємств, до яких належать підприємства по виробництву хліба та хлібобулочних виробів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження у вище розглянутому напрямку проводять відомі учені І.А. Бланк, М.І. Баканов, І.Т. Балабанов, О.Г. Білоус, А.Е. Воронкова, В.В. Дорофійенко, С.А. Єрохін, О.Є. Кузьмін, А.Д. Шеремет й інші.

Мета статті. Метою представленого дослідження є розгляд питань, пов'язаних з оцінкою фінансової діяльності підприємств хлібобулочної промисловості, виявленню тенденцій її зміни на протязі останніх років. На базі результатів аналізу є можливість визначити існуючі проблеми для прийняття рішень в формуванні стратегії розвитку підприємств хлібобулочної промисловості України.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до офіційної статистики, динаміка обсягів виробництва хліба та хлібобулочних виробів в Україні має стійку тенденцію до зниження (1,5 – 2% щорічно). Так, у 2012 році в Україні було вироблено 1607,4 тис. т хлібобулочних виробів, що на 5,3 % менше, ніж у 2011 році (рис. 1).

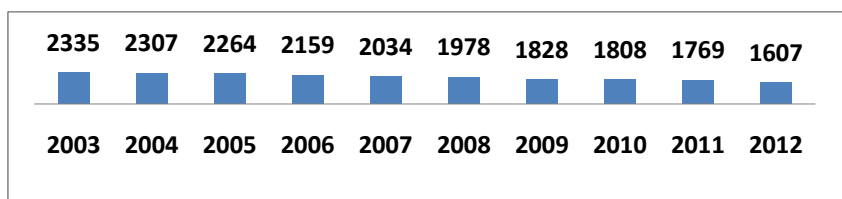

Рис. 1. Динаміка обсягів виробництва хліба та хлібобулочних виробів в Україні, тис. тонн [1]

Враховуючи, що в усіх регіонах попит на хліб та хлібобулочні вироби задовольняється в повній мірі, фактичне споживання хліба та хлібобулочних виробів населенням України орієнтовно становить 4,6 млн. тонн на рік.

Порівняння фактичних обсягів виробництва і обсягів споживання хліба та хлібобулочних виробів свідчить, що 35% зазначеної продукції виробляється промисловими хлібозаводами, а 65% обсягів споживання залишаються поза статистичною звітністю. І ця частка щороку збільшується [1]. Директор холдингової компанії "Хлібні інвестиції" Олександр Тараненко висловлює: «На сьогоднішній день вже дві треті ринку хлібобулочних виробів знаходиться в тіні, при тому, що ще кілька років тому статистика була протилежною» [2].

Найбільшими виробниками хлібобулочних виробів України в 2013 році є холдинги Lauffer, "Хлібні інвестиції" та "Хлібпром". Слід зазначити, що на ринку виробництва хліба відбуваються постійні процеси монополізації і поглинання одних виробників іншими. Так, в серпні 2010 року уряд прийняв рішення створити ДП "Державна продовольчо-зернова корпорація України" (ДПЗКУ). Згідно з ним, ДАК "Хліб України" передала створюваному підприємству 36 елеваторів, комбінатів хлібопродуктів та хлібних баз, у тому числі Одеський і Миколаївський портові елеватори. Пізніше уряд прийняв рішення передати в управління ДПЗКУ ще 13 підприємств ДАК [2].

В березні 2013р. Кабмін передав ПАТ "Державна продовольчо-зернова корпорація" 16 елеваторів, комбінатів хлібопродуктів та хлібних баз, що входили до складу державної акціонерної компанії "Хліб України". В управління ДПЗКУ перейшли Черняхівський елеватор (Житомирська обл.), Брилівській елеватор (Херсонська обл.), Володимир-Волинський комбінат хлібопродуктів (Волинська обл.), Севастопольський комбінат хлібопродуктів (Севастополь, АРК), Галицький комбінат хлібопродуктів (Івано-Франківська обл.), Криворізьке хлібоприймальне підприємство (Дніпропетровська обл.), Хлібна база № 89 (Закарпатська обл.), Торговий дім "Золотий Колос" (Харків), а також вісім підприємств, щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство [3].

Що стосується фінансових результатів діяльності, то за даними Державної служби статистики, за січень-вересень 2012 року

підприємства по виробництву хліба та хлібобулочних виробів отримали 86 млн. гривень збитків (46% підприємств одержали 200 млн. гривень збитків, 54% підприємств отримали 114 млн. гривень прибутків). Тоді як у 2010 році 37% підприємств були збитковими, у 2011 році таких підприємств було 40 %. [1]. Тобто, має місце зростання кількості збиткових підприємств по виробництву хліба та хлібобулочних виробів.

У даному дослідженні ми намагалися розглянути результати фінансової діяльності підприємств у вузькому її розумінні, а саме – відстежити результативність фінансової діяльності відповідно до зміни розмірів та структури капіталу, вкладеного в майно. Аналіз проведено з використанням прийому групувань підприємств за критерієм обсягу капіталу з метою виявлення найбільш ефективних з них відповідно до розміру вкладених коштів як власних, так і запозичених.

Оцінка ефективності фінансової діяльності проводилася нами на прикладі 12 середніх підприємств Одеської області, вид діяльності – виробництва хліба та хлібобулочних виробів (КВЕД-15.81.0) за звітністю підприємств 2009-2011 років [4]. Назви вказаних середніх підприємств були закодовані згідно з Законом України «Про державну таємницю».

Підприємства були згруповані відповідно до таких параметрів капіталу: 1 група – до 5 млн. грн.; 2 група – від 5 до 10 млн. грн.; 3 група – від 10 до 20 млн. грн.; 4 група – більше 20 млн. грн. За кожною зі сформованих груп було обчислено основні фінансово-економічні показники, які відображають ефективність та ділову активність кожного з них. Аналіз основних показників групи 1 представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз основних показників діяльності підприємств групи 1
(розмір капіталу до 5 млн. грн.)

Показники	Од. виміру	Підпр.2	Підпр.4	Підпр.9	Підпр.12
		Інтервальне значення показника з 2008 по 2010 роки			
1	2	3	4	5	6
1. Чистий дохід	млн. грн.	1,3-1,9	6,4-8,0	3,2 - 2,8	5,8-6,6
2. Чистий прибуток	тис. грн.	(-105) - (+77)	(-18) - (-317)	(-618)-(-651)	(+241) - (-36)

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5	6
3. Прибуток до оподаткування	тис. грн.	(-105) - (+77)	(+14)-(-285)	(-618)-(-651)	(+321) – (+3.0)
4. Рентабельність реалізації (ст.3/ст.1)	%	(-6,0) - (+5)	0,2 - (-3,6)	(-19,4)-26,8)	5,6-0,05
5. Рентабельність реалізації по чистому прибутку (ст.2/ст.1)	%	(-6,0) - (+5)	(-0,3)-(-4,0)	(-19,4)-(-26,8)	4,2-(-0,5)
6. Всього капітал	млн..грн.	3,2 - 3,6	1,4 - 1,1	1,2-3,4	1,7-2,4
7. Власний капітал	млн..грн.	2,2 - 3,2	0,32 - 0,27	0,21- (-0,88)	1,5-2,1
9. Оборотні активи	млн..грн.	0,9 - 1,25	0,27 - 0,29	0,67-2,9	0,21-0,48
10. Довгострокові зобов'язання	млн..грн.	0,36 - 0,0	0,49 - 0,15	0	0
11. Поточні зобов'язання	млн..грн.	0,58 - 0,39	0,6 - 0,68	1,03-4,26	0,2-0,32
12. Основні засоби	млн..грн.	2,3 - 2,32	1,1 - 7,9	0,58-0,49	1,5-1,9

За даною групою підприємств простежується збільшення чистого доходу по підприємствам № 2, № 4 і № 12. По підприємству № 9 – зменшення чистого доходу. Сума чистого доходу коливається у межах від 1.3 млн. грн. до 8.0 млн. грн.

Підприємства № 4, № 9 є збитковими по показнику чистого збитку та збитку до оподаткування на протязі періоду дослідження і всі показники рентабельності є показниками збитковості. Підприємство № 2 перейшло від збиткової до прибуткової діяльності у 2009-2010 рр. Слід окремо зазначити, що підприємство № 12 перейшло від отримання чистого прибутку до чистих збитків у 2010р., але по результатам фінансової діяльності до оподаткування в 2010р. є позитивний результат – прибуток у сумі 3,0 тис. грн.

Підприємства № 9 і № 12 не використовують довгострокових джерел фінансування, а підприємства № 2 та № 4 мають їх у дуже незначних сумах, які на протязі періоду зменшуються.

Майже вся сума зобов'язань даної групи підприємств це поточні зобов'язання, які по підприємствам № 9 та № 12 збільшуються і дуже значно.

У групу 2 увійшли підприємства з розміром капіталу від 5-10

млн. грн., а саме підприємства № 3, № 5, № 8.

Таблиця 2.

Аналіз основних показників діяльності підприємств групи 2
(розмір капіталу від 5 до 10 млн. грн.)

Показники	Од. виміру	Підпр.6	Підпр.10	Підпр.11
		Інтервальне значення з 2008 по 2010 роки		
1. Чистий дохід	млн. грн.	16,4 - 28,4	8,2 - 21,1	18,1 -10,7
2. Чистий прибуток	тис. грн.	79 - 373	566 - 2825	2,7- 0,356
3. Прибуток до оподаткування	тис. грн.	159 - 434	566 - 2825	2,7- 0,410
4.Рентабельність реалізації (ст.3/ст.1)	%	1,0 - 1,5	6,9 - 13,4	15,0 -3,8
5. Рентабельність реалізації по чистому прибутку (ст.2/ст.1)	%	0,5 - 1,3	6,9 - 13,4	15,0 -3,3
6. Всього капітал	млн. грн.	4,4 - 20,4	10,9 - 18,4	13,4 -13,0
7. Власний капітал	млн. грн.	2,9 - 11,5	0,124 - 15,4	11,0 - 1,1
9. Оборотні активи	млн. грн.	2,7 - 11,2	2,1 - 9,5	6,0 - 2,2
10. Довгострокові зобов'язання	млн.грн.	0	0,260 - 1,7	0,780 - 0,288
11. Поточні зобов'язання	млн. грн.	1,5 - 8,5	10,6 - 1,2	1,6 - 11,6
12. Основні засоби	млн. грн.	1,7 - 9,1	8,8 - 8,3	7,3 - 10,7

Згідно таблиці 2, за групою 2 простежується збільшення чистого доходу по підприємству № 3 з 16,9 млн. грн. до 17,6 млн. грн. По підприємству № 5 та № 8 має місце зменшення чистого доходу, особливо значне зменшення по підприємству № 8 з 31 млн.грн. у 2008р. до 25 млн. грн. у 2010 р. Коливання чистого доходу даної групи проходить в межах 11.8 – 31.2 млн. грн.

Прибутковими в даній групі є підприємства № 3 та № 8, як по показнику чистого прибутку, так і прибутку до оподаткування, але по підприємству № 3 має місце тенденція зниження показників прибутку та відповідно рентабельності, а по підприємству № 8 навпаки – зростання прибутку(у 6 разів - зі 169 тис. грн. у 2008 році до 1 млн. 32 тис. грн. у 2010 році) та показників рентабельності реалізації і дуже значно при значному зниженні обсягів чистого доходу.

Підприємство № 5 є збитковим на протязі всього періоду і має місце тенденція до зростання як чистих збитків зі 126 тис. грн. у 2008р. до 1 млн. 206 тис. грн. у 2010 р. так і збитків до оподаткування

з 60 тис. грн. до 205 тис. грн. відповідно по роках.

Підприємство № 3 збільшило капітал за рахунок власного. Сума поточних зобов'язань в продовж періоду дослідження на підприємстві № 3 змінюється не значно. Підприємство № 8 збільшило капітал за рахунок власного та поточних зобов'язань. Має довгострокові зобов'язання, які зменшилися.

Аналіз основних показників діяльності підприємств групи 3, у яку увійшли підприємства з розміром капіталу від 10-20 млн. грн., а саме підприємства № 6, № 10, № 11 представлено в таблиці 3.

Таблиця 3

Аналіз основних показників діяльності підприємств групи 3
(розмір капіталу від 10-20 млн. грн.)

Показники	Од. виміру	Підпр.6	Підпр.10	Підпр.11
		Інтервальне значення з 2008 по 2010 роки		
1. Чистий дохід	млн. грн.	16,4 - 28,4	8,2 - 21,1	18,1 - 10,7
2. Чистий прибуток	тис. грн.	79 - 373	566 - 2825	2,7 - 0,356
3. Прибуток до оподаткування	тис. грн.	159 - 434	566 - 2825	2,7 - 0,410
4.Рентабельність реалізації (ст.3/ст.1)	%	1,0 - 1,5	6,9 - 13,4	15,0 - 3,8
5. Рентабельність реалізації по чистому прибутку (ст.2/ст.1)	%	0,5 - 1,3	6,9 - 13,4	15,0 - 3,3
6. Всього капітал	млн. грн.	4,4 - 20,4	10,9 - 18,4	13,4 - 13,0
7. Власний капітал	млн. грн.	2,9 - 11,5	0,124 - 15,4	11,0 - 1,1
9. Оборотні активи	млн. грн.	2,7 - 11,2	2,1 - 9,5	6,0 - 2,2
10. Довгострокові зобов'язання	млн. грн.	0	0,260 - 1,7	0,780 - 0,288
11. Поточні зобов'язання	млн. грн.	1,5 - 8,5	10,6 - 1,2	1,6 - 11,6
12. Основні засоби	млн. грн.	1,7 - 9,1	8,8 - 8,3	7,3 - 10,7

На протязі досліджуваного періоду підприємство № 6 збільшило чистий дохід в 1,7 разів, підприємство № 10 – у 2,6 разів. По підприємству № 11 навпаки відбулося зменшення чистого доходу в 1,7 разів. Коливання чистого доходу даної групи проходить в межах 8,2 – 28,4 млн. грн.

Усі підприємства даної групи є прибутковими на протязі періоду дослідження і має місце тенденція до підвищення прибутку та рентабельності реалізації по підприємствам № 6 та № 10 та тенденція зниження ефективності діяльності по підприємству №11. Так чистий прибуток даного підприємства знизився в 7,5 разів (з 2,7 тис. грн. до 0,3 тис. грн.), а прибуток до оподаткування - в 6,5 разів (з 2,7 тис. грн.

до 0,4 тис. грн.), відповідно відбулося зниження показників рентабельності.

В 4 групу увійшли підприємства з розміром капіталу більше 20 млн. грн., а саме підприємства № 1 та № 7.

На протязі досліджуваного періоду підприємства групи 4 значно збільшили розмір капіталу (більше ніж в два рази) за рахунок значного збільшення поточних зобов'язань та власного капіталу. Довгострокові зобов'язання підприємств 4 групи значно зменшені.

Представлені данні в таблиці 4 свідчать про збільшення чистого доходу, а саме: підприємство № 1 – в 1,2 разів, а підприємство № 7 – в 1,3 разів. Коливання чистого доходу даної групи проходить в межах від 29,08 – 286,3 млн. грн.

Таблиця 4

Аналіз основних показників діяльності підприємств групи 4
(розмір капіталу більше 20 млн. грн.)

Показники	Од. виміру	Підпр.1	Підпр.7
		Інтервальне значення показника з 2008 по 2010 роки	
1. Чистий дохід	млн. грн.	234,2 - 286,3	29,08 - 38,00
2. Чистий прибуток	тис. грн.	(-22538) - 916	(-1969) - (-3276)
3. Прибуток до оподаткування	тис. грн.	(-28269) - 1040	(-1967) - (-3079)
4. Рентабельність реалізації (ст.3/ст.1)	%	(-12,06) - 0,36	(-6,8) - (-8,1)
5. Рентабельність реалізації по чистому прибутку (ст.2/ст.1)	%	(-10,0) - 0,31	(-6,8) - (-8,6)
6. Всього капітал	млн. грн.	182,5 - 240,3	17,0 - 42,6
7. Власний капітал	млн. грн.	57,4 - 85,9	4,6 - 14,8
9. Оборотні активи	млн. грн.	144,2 - 153,2	14,0 - 24,7
10. Довгострокові зобов'язання	млн. грн.	56,1 - 11,0	9,4 - 5,8
11. Поточні зобов'язання	млн. грн.	68,5 - 139,0	3,0 - 21,4
12. Основні засоби	млн. грн.	35,2 - 74,7	2,0 - 15,6

Підприємство № 7 є збитковим по показникам чистого збитку та збитку до оподаткування на протязі всього періоду.

Крім того, чистий збиток підприємства збільшився в 1,7 разів (з 1969 тис. грн. до 3276 тис. грн.), а збиток до оподаткування

збільшився в 1,6 разів (з 1967 тис. грн. до 3079 тис. грн.). Тому показники рентабельності є показниками збитковості.

Підприємство № 1 протягом досліджуваного періоду від збиткової діяльності перейшло до прибуткової. Так чистий збиток у 2008 році становив 22538 тис. грн., а у 2010 році чистий прибуток склав 916 тис. грн. і показники рентабельності реалізації становлять 0.36% та 0.31%. Тобто, має місце позитивна тенденція до підвищення ефективності діяльності.

Підприємство № 1 є найбільшим серед всіх досліджених підприємств 4х груп за розміром капіталу, якій у 2008 році становив 182,5 млн. грн. та у 2010 році – 240,3 млн. грн., тобто збільшився в 1,3 разів.

Для оцінки результатів управління фінансовою діяльністю середніх підприємств нами також було проведено аналітичне дослідження за п'ятьма критеріями, які, на нашу думку, найбільш повно характеризують результати проведених в 2008-2010р. управлінських рішень щодо формування обсягу та структури капіталу, його розміщення у активи та ефективність їх використання, а саме:

1. Незалежність від зовнішніх джерел фінансування;
2. Здатність оперативного керування власним капіталом;
3. Ефективність використання ресурсів;
4. Динаміка виробничого потенціалу;
5. Платоспроможність.

За кожним критерієм було обрано групу коефіцієнтів, які, на наш погляд, є найбільш якісною характеристикою даного критерію. По розрахунках коефіцієнтів кожної з груп та їх змін у продовж досліджуваного періоду представляється можливим визначити результативність проведених управлінських рішень щодо змін в формуванні обсягів та структури капіталу, його розміщенні у активи та встановити присутні тенденції зміни показників ефективності та ділової активності кожного з аналізованих підприємств по виробництву хліба та хлібобулочних виробів Одеської області.

Підводячи підсумок за результатами проведеного аналітичного дослідження середніх підприємств по виробництву хлібобулочних виробів можна стверджувати про низьку ефективність діяльності всіх підприємств, що свідчить про значні недоліки у проведеній фінансовій

політиці на протязі 2008-2010рр.

Групування підприємств за розмірами капіталу дозволило виявити недоліки у фінансовій політиці щодо формування структури капіталу та простежити її вплив на показники ефективності та платоспроможності. В таблиці 5 згруповані підприємства лідери та аутсайдери за результатами діяльності 2008-2010 рр.

Таблиця 5

Аналіз динаміки зміни основних фінансових коефіцієнтів підприємств виробництва хлібобулочних виробів Одеської області у 2008-2010 роках

Підприємства	Коефіцієнт автономії	Рентабельність реалізації	Рентабельність активів	Рентабельність власного капіталу	Коефіцієнт загальн. ліквідності	Частка активів виробничого потенціалу
Група 1						
2	0,71 - 0,89	(-6,0) -(+5)	(-3,0) - 2,1	(-5,0) - 2,4	1,59 - 3,19	0,78 - 0,75
4	0,22 - 0,25	0,2 - (-3,6)	1,0 - (-26,0)	4,0 - (-105)	0,46 - 0,42	0,87 - 0,82
9	0,17 - (-0,26)	(-19,4) - (-26,8)	(-50,0) - (-22,0)	Н.р	0,65 - 0,68	0,91 - 0,97
12	0,88 - 0,86	5,6 - 0,05	19 - 0,12	21 - 0,14	1,07 - 1,48	0,94 - 0,89
Група 2						
3	0,72 - 0,74	11,0 - 9,0	23,0-16,0	31,0 - 22,0	0,92 - 1,17	0,77 - 0,75
5	0,88 - 0,89	(-0,5) - (-10,2)	(-1,0) - (-21,0)	(-1,0) - (-23,0)	2,1 - 3,68	0,74 - 0,63
8	0,07 - 0,29	0,7 - 5,6	4,0 - 11,0	60,0 - 37,0	0,94 - 0,69	0,94 - 0,69
Група 3						
6	0,65 - 0,56	1,0 - 1,5	4,0 - 2,0	6,0 - 4,0	1,73 - 1,31	0,57 - 0,49
10	0,01 - 0,84	6,9 - 13,4	5,0 - 15,0	456,4 - 18,0	0,2 - 7,84	0,83 - 0,63
11	0,82 - 0,09	15,0 - 3,8	20,0 - 3,0	25,0 - 36,0	3,74 - 0,19	0,66 - 0,86
Група 4						
1	0,31 - 0,36	(-12,06) - 0,36	(-15) - 0,43	(-49,0) - 1,0	2,11-1,10	0,22 - 0,34
7	0,27 - 0,35	(-6,8) - (-8,1)	(-12,0) - (-7,0)	(-43,0) - (-21,0)	4,69-1,16	0,17 - 0,40

За результатами групування можемо зробити висновок про найбільш ефективну діяльність підприємств групи 3 з розміром капіталу від 10-20 млн. грн.).

Підприємства групи 2 з розміром капіталу від 5 до 10 млн.

грн. показують тенденцію зниження ефективності діяльності.

Підприємства групи 1 з розміром капіталу до 5 млн.грн. та групи 4 з розміром капіталу більше 20 млн.грн. показують найнижчі показники ефективності.

Таким чином, можна стверджувати, що підприємства з розміром капіталу від 10 млн.грн. до 20 млн.грн. показують найбільш ефективні результати. А підприємства з капіталом до 5 млн.грн. та більше 20 млн.грн. не ефективні і збиткові.

Висновки. Підводячи підсумок за результатами проведеного аналітичного дослідження середніх підприємств по виробництву хлібобулочних виробів, можна стверджувати про низьку ефективність діяльності всіх підприємств, що свідчить про значні недоліки у проведеній фінансовій політиці на протязі 2009-2011 рр. Групування підприємств за розмірами капіталу дозволило виявити недоліки у фінансовій політиці щодо формування структури капіталу та простежити її вплив на показники ефективності та платоспроможності. Проведене аналітичне дослідження з використанням методу групувань за розмірами капіталу середніх підприємств хлібобулочної промисловості дозволяє зробити висновок про найбільш ефективну діяльність підприємств групи 3 з розміром капіталу від 10 млн. грн. до 20 млн. грн. Підприємства групи 2 з розміром капіталу від 5 до 10 млн. грн. показують тенденцію зниження ефективності діяльності. Підприємства групи 1 з розміром капіталу до 5 млн. грн. та групи 4 з розміром капіталу більше 20 млн. показують найнижчі показники ефективності. Вважаємо, що отримані результати можуть бути використані підприємствами хлібобулочної промисловості для оптимізації розмірів та структури капіталу для підвищення ефективності їх діяльності.

Література

1. Інформація про підсумки роботи підприємств хлібопекарської галузі, виконавчого апарату Об'єднання "Укрхлібпром" та ЦВТЛ у 2012 році. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrhlbprom.org.ua/ua/nivini/informacija_pro_pidsumki_roboti_u_2012.html.

2. В Україні кожна третя буханка хліба виготовлена нелегально – експерти. Українська правда. Все про: "Хліб України"/ 11 вересня 2013. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/news/2013/09/11/394396/>

3. Азаров віддав зерновій корпорації 16 підприємств "Хліба

України"/ Українська правда. Все про: "Хліб України", ринок зерна. 3 вересня 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/news/2013/09/3/392675/3>.

4. Статистична звітність середніх підприємств хлібобулочної промисловості Одеського регіону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>

Рецензент: Діордіца С.Г., д.е.н., професор Одеського національного економічного університету.

18.09.2014

УДК 640.031.4(477)

Коцюрубенко Ганна

ЗАЛУЧЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ ДО ФІНАНСОВОГО РИНКУ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Проведено аналіз обсягів залучення заощаджень домогосподарств України до вітчизняного фінансового ринку по формі інвестування (депозитні внески, договори страхування життя, цінні метали) та у розрізі фінансових інститутів (комерційні банки, кредитні спілки, компанії life-страхування, інститути спільного інвестування).

Виявлено негативні сторони, які гальмують процеси залучення інвестиційних ресурсів населення України до фінансового ринку, а саме: відсутність комплексного підходу до побудови системи повернення заощаджень населення, залучених до фінансових інститутів; відсутність у домогосподарств достатнього рівня фінансових знань; низький рівень довіри домогосподарств до інститутів фінансового ринку України. Виділено ключові складові формування фінансової довіри інвесторів – фізичних осіб, як передумову активізації процесу залучення заощаджень до економіки України: економічну складову, інформаційну складову, ефект участі, незалежний контроль.

Ключові слова: фінансові ресурси домогосподарств, заощадження, фінансова довіра, інвестиції.